

A7-0275/2014

10.4.2014

***II

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

σχετικά με τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης Απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ.

1622/2006/ΕΚ

(05793/1/2014 – C7-0132/2014 – 2012/0199(COD))

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

Εισηγητής: Marco Scurria

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

Τροπολογίες σε σχέδιο πράξης

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου σε δύο στήλες

Η διαγραφή κειμένου σημαίνεται με ***πλάγιους έντονους χαρακτήρες*** στην αριστερή στήλη. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με ***πλάγιους έντονους χαρακτήρες*** και στις δύο στήλες. Το νέο κείμενο σημαίνεται με ***πλάγιους έντονους χαρακτήρες*** στη δεξιά στήλη.

Η πρώτη και η δεύτερη γραμμή της επικεφαλίδας κάθε τροπολογίας προσδιορίζουν το σχετικό τμήμα του εξεταζόμενου σχεδίου πράξης. Εάν μία τροπολογία αναφέρεται σε ήδη υφιστάμενη πράξη την οποία το σχέδιο πράξης αποσκοπεί να τροποποιήσει, η επικεφαλίδα περιέχει επιπλέον και μία τρίτη και μία τέταρτη γραμμή που προσδιορίζουν αντίστοιχα την υφιστάμενη πράξη και τη διάταξή της στην οποία αναφέρεται η τροπολογία.

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου με μορφή ενοποιημένου κειμένου

Τα νέα τμήματα του κειμένου σημαίνονται με ***πλάγιους έντονους χαρακτήρες***. Τα τμήματα του κειμένου που διαγράφονται σημαίνονται με το σύμβολο ■ ή με διαγραφή. Η αντικατάσταση κειμένου σημαίνεται με ***πλάγιους έντονους χαρακτήρες*** που υποδηλώνουν το νέο κείμενο και με διαγραφή του κειμένου που αντικαθίσταται.

Κατ' εξαίρεση, δεν σημαίνονται οι τροποποιήσεις αυστηρά τεχνικής φύσης που επιφέρουν οι υπηρεσίες κατά την επεξεργασία του τελικού κειμένου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	6
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	9

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης Απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση δράσης της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033 και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1622/2006/EK (05793/1/2014 – C7-0132/2014 – 2012/0199(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: δεύτερη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση (05793/1/2014 – C7-0132/2014),
  - έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής των Περιφερειών, της 15ης Φεβρουαρίου 2012¹ και της 30ής Νοεμβρίου 2012²,
  - έχοντας υπόψη τη θέση του κατά την πρώτη ανάγνωση³ σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2012)0407),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 7 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 72 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη τη σύσταση για τη δεύτερη ανάγνωση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A7-0275/2014),
1. εγκρίνει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση·
  2. διαπιστώνει ότι η πράξη εκδόθηκε σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου·
  3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να υπογράψει την πράξη, μαζί με την Πρόεδρο του Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 297 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
  4. αναθέτει στον Γενικό Γραμματέα του να υπογράψει την πράξη, αφού προηγουμένως ελεγχθεί ότι όλες οι διαδικασίες έχουν δεόντως ολοκληρωθεί, και να προβεί, σε συμφωνία με τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου, στη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*·
  5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στα εθνικά κοινοβούλια.

¹ EE C 113 της 18.4.2012, σ. 17.

² EE C 17 της 19.1.2013, σ. 97.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν στις 12.12.2013, P7_TA(2013)0590.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ιστορικό

Από την έναρξή της το 1985, η πρωτοβουλία των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης έχει εξελιχθεί σε μία από τις πλέον γνωστές δράσεις της ΕΕ. Περισσότερες από 40 πόλεις έχουν λάβει τον τίτλο, στόχος του οποίου είναι η ανάδειξη του πλούτου των πολιτισμών της Ευρώπης και η προαγωγή της αλληλοκατανόησης μεταξύ των ευρωπαϊών πολιτών.

Στην αρχή, η πρωτοβουλία ήταν μια καθαρά διακυβερνητική δράση. Έγινε δράση της ΕΕ το 1999 με την έγκριση πράξης η οποία έθετε τη σειρά κατά την οποία τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να προτείνουν υποψήφιες πρωτεύουσες μέχρι το 2019. Το καθεστώς αυτό τροποποιήθηκε το 2006, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διεύρυνση της ΕΕ το 2004: ταυτόχρονα, αποφασιστήθηκαν τα κριτήρια επιλογής για τις πρωτεύουσες και εκλεπτύνθηκε ο μηχανισμός επιλογής. Κάθε πολιτιστική πρωτεύουσα έλαβε ένα βραβείο Μελίνας Μερκούρη (από το όνομα της ελληνίδας υπουργού Πολιτισμού που είχε προτείνει την πρωτοβουλία): ενώ το χρηματικό βραβείο που απονεμήθηκε από την ΕΕ ήταν μικρό (της τάξης του 1,5 εκατομμυρίου ευρώ), η απονομή του και ο ορισμός μιας πόλης ως πολιτιστικής πρωτεύουσας αποδείχθηκε ότι είχε σημαντικό αποτέλεσμα μόχλευσης, κινητοποιώντας πολύ μεγαλύτερες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις.

Οι κανόνες που ορίστηκαν το 2006 για την επιλογή των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης εκπνέουν το 2019. Καθώς η ισχύουσα διαδικασία επιλογής συνεπάγεται την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος έως την ολοκλήρωσή της, ήταν αναγκαίο να γίνει προσπάθεια να τεθούν νέοι κανόνες για την περίοδο μετά το 2020 πριν το τέλος του 2013.

Η πρόταση της Επιτροπής

Τον Ιούλιο του 2012, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για τη συνέχιση της πρωτοβουλίας και μετά το 2020.

Η πρόταση αυτή διατήρησε τη δομή και το περιεχόμενο της πρωτοβουλίας όπως ισχύει σήμερα, μεταξύ άλλων ένα χρονολογικό πίνακα που ορίζει τη σειρά των κρατών μελών που έχουν δικαίωμα να φιλοξενήσουν μια πολιτιστική πρωτεύουσα, την επιλογή βάσει μιας παρουσίας από τις συναγωνιζόμενες πόλεις πολιτιστικών προγραμμάτων ετήσιας διάρκειας που έχουν σχεδιασθεί ειδικά για το γεγονός, και τη δυνατότητα των υποψήφιων πόλεων να συμπεριλάβουν μια περίξ περιοχή.

Οι βασικές αλλαγές που πρότεινε η Επιτροπή αφορούσαν (i) την ανακήρυξη των πόλεων (προτάθηκε η ανακήρυξη από την Επιτροπή αντί από το Συμβούλιο)· (ii) τη σύνθεση της ομάδας επιλογής και παρακολούθησης (μικρότερος αριθμός μελών που διορίζονται από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, χωρίς τη συμμετοχή εθνικών εκπροσώπων της χώρας που πρόκειται να φιλοξενήσει την πολιτιστική πρωτεύουσα) και (iii) το άνοιγμα της πρωτοβουλίας στις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες (μέχρι σήμερα, υπήρξαν μόνο δύο πολιτιστικές πρωτεύουσες εκτός ΕΕ – το Stavanger το 2008 και η

Κωνσταντινούπολη το 2010).

Στάδιο της επιτροπής και πρώτη ανάγνωση του Κοινοβουλίου

Η Επιτροπή CULT ενέκρινε την έκθεσή της για την παρούσα πρόταση στις 28 Μαΐου 2013. Το Συμβούλιο είχε ήδη καταλήξει σε «μερική γενική προσέγγιση», το Νοέμβριο του 2012.

Υπήρξε σημαντικός βαθμός σύγκλισης ανάμεσα στις προσεγγίσεις των δύο θεσμικών οργάνων, για παράδειγμα σχετικά με την ανάγκη ενίσχυσης της εθνικής εκπροσώπησης στην ομάδα επιλογής και παρακολούθησης: πέρα από τα μέλη που διορίζονται από το Κοινοβούλιο (3), το Συμβούλιο (3), την Επιτροπή (3) και την Επιτροπή των Περιφερειών (1), οι δύο νομοθέτες συμφώνησαν ότι το κράτος μέλος που φιλοξενεί την πολιτιστική πρωτεύουσα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διορίζει δύο εκπροσώπους.

Διεξήχθησαν δύο τριμερείς διάλογοι κατά τη διάρκεια της λιθουανικής προεδρίας του Συμβουλίου. Κατά τη διάρκειά τους σημειώθηκε αρκετή πρόοδος σε ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως:

- ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης των προγραμμάτων ετήσιας διάρκειας των υποψήφιων πολιτιστικών πρωτευουσών·
- μακροχρόνια βιωσιμότητα των επενδύσεων σε υποδομές·
- διευκόλυνση της πρόσβασης σε άλλες ενωσιακές πηγές χρηματοδότησης (ιδίως στα διαρθρωτικά ταμεία).

Παρέμεινε όμως ένα θέμα για το οποίο δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί συμφωνία – η επίσημη ανακήρυξη των πολιτιστικών πρωτευουσών (άρθρο 11):

- Το ΕΚ υποστήριξε την πρόταση της Επιτροπής ότι, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων, πρέπει η Επιτροπή να ανακηρύσσει επισήμως τις πολιτιστικές πρωτεύουσες μέσω εκτελεστικής πράξης (άρθρο 290 της Συνθήκης).
- Το Συμβούλιο επέμεινε να ανακηρύσσει εκείνο τις πρωτεύουσες (όπως γίνεται υπό το σημερινό καθεστώς της δράσης), υποστηρίζοντας ότι η ανακήρυξη από το Συμβούλιο είναι δυνατή βάσει του άρθρου 290, ότι αντικατοπτρίζει τη διακυβερνητική προέλευση της δράσης και την αρμοδιότητα για τη χρηματοδότηση των πολιτιστικών πρωτευουσών και ότι κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η δέσμευση των κρατών μελών όσον αφορά τη διαδικασία.

Η Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει την υποστήριξη της ολομέλειας του Κοινοβουλίου πριν τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων σχετικά με το δύσκολο αυτό θέμα.

Στις 12 Δεκεμβρίου 2013, η Ολομέλεια ψήφισε με πολύ μεγάλη πλειοψηφία (577 υπέρ, 26 κατά, 25 αποχές) και ενέκρινε ως θέση της σε πρώτη ανάγνωση την έκθεση της Επιτροπής CULT, όπως τροποποιήθηκε, προκειμένου να ενσωματωθούν όλα τα σημεία στα οποία επετεύχθη συμφωνία στους δύο πρώτους τριμερείς διαλόγους, διατηρώντας την πρόταση της

Επιτροπής για το άρθρο 11.

Συμφωνία σε πρώτη δεύτερη ανάγνωση

Μετά από την ψηφοφορία του Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, ένας τρίτος τριμερής διάλογος με την ελληνική προεδρία, που διεξήχθη τον Ιανουάριο του 2014, κατέληξε σε συμφωνία για το άρθρο 11, σύμφωνα με την οποία:

- Το κράτος μέλος που φιλοξενεί την πρωτεύουσα (και όχι το Συμβούλιο) θα ανακηρύσσει μια πόλη, βάσει των συστάσεων της ομάδας των εμπειρογνομόνων.
- Η Επιτροπή θα συνεισφέρει το ευρωπαϊκό θεσμικό στοιχείο στη διαδικασία ανακήρυξης, δημοσιεύοντας το όνομα της πόλης στην Επίσημη Εφημερίδα.
- Στην περίπτωση της Ιρλανδίας και της Κροατίας, που θα φιλοξενήσουν τις πολιτιστικές πρωτεύουσες το 2020, οι προθεσμίες στη διαδικασία επιλογής παρατάθηκαν.

Η συνολική συμφωνία επιβεβαιώθηκε από την EMA (1ο τμήμα) στις 29 Ιανουαρίου 2014 και εγκρίθηκε ομόφωνα με απόλυτη πλειοψηφία από τα μέλη της Επιτροπής CULT σε έκτακτη συνεδρίαση στις 6 Φεβρουαρίου 2014. Η υποστήριξη της επιτροπής στη συμφωνία κοινοποιήθηκε στη συνέχεια στην ελληνική προεδρία του Συμβουλίου στις 12 Φεβρουαρίου με τυποποιημένη επιστολή συμφωνίας σε πρώτη δεύτερη ανάγνωση. Το Συμβούλιο καθόρισε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 24 Μαρτίου 2014.

Αξιολόγηση και σύσταση

Η συμφωνία που επετεύχθη ισοδυναμεί με ρεαλιστικό και ισορροπημένο συμβιβασμό. Προβλέπει εξορθολογισμό της διαδικασίας επιλογής, βιωσιμότητα των επενδύσεων σε υποδομές, πρόσβαση σε πρόσθετες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης και τη δυνατότητα μιας πόλης να τεθεί επικεφαλής μιας περιφερειακής πρότασης. Αναγνωρίζει επίσης τον σημαντικό ρόλο του κράτους μέλους που φιλοξενεί την πολιτιστική πρωτεύουσα, ενώ ταυτόχρονα διαφυλάσσει τον ευρωπαϊκό χαρακτήρα της πρωτοβουλίας.

Η επιτροπή συνιστά να εγκρίνει η Ολομέλεια το αποτέλεσμα των μέχρι σήμερα διαπραγματεύσεων και να υιοθετήσει τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η οποία ενσωματώνει τέλεια το κείμενο που συμφωνήθηκε, χωρίς τροποποίηση.

* * *

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Δράση της Ένωσης όσον αφορά τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης για τα έτη 2020 έως 2033
Έγγραφο αναφοράς	05793/1/2014 – C7-0132/2014 – 2012/0199(COD)
Ημερομ. 1ης ανάγνωσης του ΕΚ – Αριθ. Ρ	12.12.2013 T7-0590/2013
Πρόταση της Επιτροπής	COM(2012)0407 - C7-0198/2012
Ημερομηνία αναγγελίας στη συνεδρίαση της παραλαβής της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση	2.4.2014
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	CULT 2.4.2014
Εισηγητής(ές) Ημερομηνία ορισμού	Marco Scurria 3.10.2012
Ημερομηνία έγκρισης	10.4.2014
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 15 –: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Malika Benarab-Attou, Piotr Borys, Santiago Fisas Ayxela, Petra Kammerevert, Emilio Menéndez del Valle, Martina Michels, Doris Pack, Hannu Takkula, Marie-Christine Vergiat, Milan Zver, Χρυσούλα Παλιαδέλη
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Marino Baldini, Birgit Collin-Langen, Malcolm Harbour, Vittorio Prodi
Ημερομηνία κατάθεσης	10.4.2014